

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 426/2022

05.05.2022. године

Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Радмиле Драгичевић Дичић, Светлане Томић Јокић, Дубравке Дамјановић и Милене Рашић, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Илије Рајића, због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 2. у вези члана 289. став 1. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости бранилаца окривљеног Илије Рајића, адвоката Арсенија Катанића и Деана Моћића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Сремској Митровици К 21/21 од 24.09.2021. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 977/21 од 02.02.2022. године, у седници већа одржаној дана 05.05.2022. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног Илије Рајића, адвоката Арсенија Катанића и Деана Моћића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Сремској Митровици К 21/21 од 24.09.2021. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 977/21 од 02.02.2022. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Сремској Митровици К 21/21 од 24.09.2021. године окривљени Илија Рајић оглашен је кривим због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 2. у вези члана 289. став 1. Кривичног законика за које му је утврђена казна затвора у трајању од 4 (четири) године и 6 (шест) месеци и кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 5. у вези става 1. Кривичног законика за које му је утврђена казна затвора у трајању од 1 (једне) године па је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 5 (пет) година у коју му се урачунава време проведено у притвору.

На основу члана 297. став 5. у вези члана 86. Кривичног законика према окривљеном је изречена и мера безбедности забране управљања моторним возилом „Б“ категорије у трајању од 3 (три) године рачунајући од дана правноснажности пресуде, с тим што се окривљеном време проведено у притвору не урачунава у време трајања ове мере.

На основу члана 348. став 6. Кривичног законика од окривљеног је одузет пиштољ марке ЦЗ 9 мм пара, фабричког броја ..., са 15 комада метака за исти.

Истом пресудом окривљени је обавезан да на име трошкова кривичног поступка суду плати новчани износ од 87.693,60 динара, а на име судског паушала износ од 10.000,00 динара, на број текућег рачуна наведен у изреци пресуде, а ВЈТ у Сремској Митровици износ од 95.247,60 динара, све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења, док су оштећени АА и ББ ради остваривања имовинскоправног захтева упућени на парницу.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 977/21 од 02.02.2022. године, делимичним усвајањем жалбе браниоца окривљеног Илије Рајића преиначена је првостепена пресуда само у делу одлуке о кривичној санкцији па је окривљеном за кривична дела за која је том пресудом оглашен кривим и то за кривично дело тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 2. у вези члана 289. став 1. Кривичног законика утврђена казна затвора у трајању од 3 (три) године и 6 (шест) месеци, а за кривично дело недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 5. у вези става 1. Кривичног законика му је утврђена казна затвора у трајању од 8 (осам) месеци па је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 4 (четири) године у коју му се урачунава време проведено у притвору, док су жалба браниоца у преосталом делу, као и жалба ВЈТ у Сремској Митровици, одбијене као неосноване, а првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости благовремено су поднели браниоци окривљеног Илије Рајића, адвокати Арсеније Катанић и Деан Моћић, због повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 3) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев као основан и укине у целости побијане пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање или да у погледу одлуке о казни преиначи побијане пресуде и применом одредаба о ублажавању казне окривљеном изрекне казну испод законом прописаног минимума за оба кривична дела за која се терети.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног Илије Рајића, је неоснован.

Браниоци окривљеног у захтеву истичу повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП и с тим у вези наводе да се у радњама окривљеног не стичу сви битни

елементи кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 5. у вези става 1. Кривичног законика.

Према ставу бранилаца, да би се радило о предметном кривичном делу, у ситуацији када окривљени оружје за које има важећу дозволу за држање, из свог стана у којем га у складу са прописима чува преноси на друго место где такође има обезбеђено место на којем га држи, потребно је утврдити поступање окривљеног супротно одредбама Закона о оружју и муницији, чије норме у конкретном случају представљају диспозитивне норме. Како правноснажном пресудом није утврђено које је диспозитивне норме окривљени прекршио, то је одбрана мишљења, да радње које је окривљени предузео не представљају кривично дело недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 5. у вези става 1. Кривичног законика. Ово поготово, имајући у виду да је окривљени оружје преносио у складу са чланом 33. Закона о оружју и муницији, уредно спаковано на безбедном месту – у касети аутомобила испред сувозачевог места.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Кривично дело недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 1. Кривичног законика чини онај ко неовлашћено израђује, преправља, продаје, набавља, врши размену или држи ватрено оружје, конвертибилно или онеспособљено оружје, његове делове, муницију, експлозивне материје или минско-експлозивна средства, док је ставом 5. истог члана прописано кажњавање оног ко неовлашћено носи предмете из става 1. овог члана за чије набављање и држање има одобрење надлежног органа.

Из изреке правноснажне пресуде произилази да је окривљени у време и месту ближе описаним у изреци у возилу којим је управљао неовлашћено носио ватрено оружје - један пиштољ марке са 15 метака, а за исти пиштољ је имао дозволу за држање, али не и за ношење.

Описане радње које је окривљени предузео, по оцени Врховног касационог суда, садрже сва законска обележја кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 5. у вези става 1. Кривичног законика, будући да је окривљени неовлашћено носио пиштољ и муницију имајући одобрење само за набављање и држање и тиме је остварио сва битна обележја кривичног дела за које је правноснажном пресудом оглашен кривим. При томе, иако је кривично дело из члана 348. Кривичног законика по правилу бланкетно кривично дело, по оцени Врховног касационог суда, околност што у конкретном случају у изреци пресуде није наведена бланкетна норма која је прекршена, није од значаја за постојање конкретног кривичног дела, имајући у виду да изрека пресуде садржи битне елементе тог кривичног дела, како су они прописани у закону. Поред тога, о околностима које се тичу преношења наведеног оружја и муниције у складу са чланом 33. Закона о оружју и муницију се, одговарајући на наводе жалбе истоветне наводима захтева за заштиту законитости,

изјаснио Апелациони суд у Новом Саду, налазећи да су исти неосновани и у образложењу пресуде Кж1 977/21 од 02.02.2022. године је дао јасне и довољне разлоге за свој став, да је окривљени критичном приликом без дозволе, носио предметно оружје и муницију, која је била у пиштољу тако да се он могао одмах употребити (страна б., други и трећи пасус образложења), које разлоге Врховни касациони суд у свему прихвата и у смислу члана 491. став 2. ЗКП на њих упућује.

Из наведених разлога неосновано се поднетим захтевом бранилаца окривљеног истиче повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Поред тога, по оцени Врховног касационог суда, неосновано се захтевом бранилаца окривљеног у погледу кривичног дела из члана 297. став 2. у вези члана 289. став 1. Кривичног законика, указује да је суд одлуком о казни учинио повреду закона из члана 439. тачка 3) ЗКП у вези члана 54. тачка 3) Кривичног законика, јер је као отежавајућа околност цењена квалификаторна околност - да је у предметној саобраћајној незгоди изгубила живот оштећена ВВ, која је у то време имала 39 година, која ниједном својом радњом није допринела настанку саобраћајне незгоде и да су иза оштећене ВВ као оштећени остали њени брат и мајка који су исказали заинтересованост за кривично гоњење окривљеног.

Одредбом члана 54. став 3. Кривичног законика прописано је да се околност која је обележје кривичног дела не може узети у обзир и као отежавајућа, односно олакшавајућа околност, изузев ако прелази меру која је потребна за постојање кривичног дела или одређеног облика кривичног дела или ако постоје две или више оваквих околности, а само једна је довољна за постојање тежег, односно лакшег облика кривичног дела.

По оцени Врховног касационог суда околности, које је суд ценио као отежавајуће на страни окривљеног не представљају околности које чине обележја кривичног дела у питању. Супротно наводима захтева, суд као отежавајућу околност није ценио наступелу последицу – смрт покојне оштећене ВВ, већ животну доб исте у моменту наступања последице – године живота као и последице за оштећена лица – чланове њене породице у оквиру преузимања одговорности окривљеног за последице својих радњи, на шта је овлашћен, док је околност да оштећена ниједном својом радњом није допринела настанку саобраћајне незгоде, цењена у склопу личности покојне оштећене.

Следствено изнетом, по оцени Врховног касационог суда, побијаним пресудама приликом одмеравања казне окривљеном суд је правилно применио одредбу члана 54. Кривичног законика, дакле, није ценио околности које представљају обележја кривичног дела у питању.

Стога, Врховни касациони суд неоснованим оцењује наводе захтева бранилаца окривљеног да су побијане правноснажне пресуде донете уз повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП.

Осталим наводима, браниоци у образложењу захтева за заштиту законитости указују на погрешно и непотпуно чињенично стање, односно повреду закона из члана 440. ЗКП, оспоравањем чињеничних утврђења суда и изношењем сопственог виђења догађаја, као и указивањем на погрешну оцену од стране суда, чињеница од којих зависи одлука о кривичној санкцији уз изношење сопственог закључка да је окривљеном суд превисоко одмерио казну, што представља повреду закона из члана 441. став 1. ЗКП.

Како повреде наведених одредаба, у смислу члана 485. став 4. ЗКП, не представљају законом дозвољене разлоге за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца, то се Врховни касациони суд у њихово разматрање и оцену, није упуштао.

Из напред наведених разлога, Врховни касациони суд је, на основу члана 491. став 1. и 2. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник
Андреа Јаковљевић,с.р.**

**Председник већа-судија
Биљана Синановић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић